

Prof. Janez Jesenko v Trstu piše šolsko knjigo „Nauk o avstrijsko-ogerski državi“, katero menda bode še to leto izdala „Matica Slovenska“. Knjiga bode našim srednjim učiliščem kakor tudi slovenskemu slovstvu v obče gotovo dobro došla. Isti neumorni pisatelj ima za tisk pripravljen „Zemljepis za prvi razred srednjih šol“, katerega je dogovorno s šolskimi oblastvi osnoval po novem učnem načrtu.

,*Pobožni vzduhi*“, maša za sopran, alt, tenor in bas, uglasbil Avgust Leban, 30. maja 1879. v Gorici umrli c. kr. učitelj. Tako bode naslov latinski maši, katera izide v Avgsburgu na Bavarskem, ako dobode ondotnji založnik povoljno število naročnikov. Maša le-ta, katero so glasbeni strokovnjaki pohvalili, imela bode tudi nemšk in lašk naslov in bode stala za naročnike s partituro in glasovi vred 1 gld. 20 kr. Pozneje se bode dobivala v bukvarnicah po 2 gld. Gospodje, ki se mislijo na to glasbeno delo naročiti, naj se z listnico kmalu oglasijo pri bratu skladateljevem, g. Janku Lebanu, učitelji v Lokvi (Cognale), via Divača.

Učiteljski Tovariš izhaja po novem letu v nekoliko večji obliki. Ureduje ga zdaj spet njegov utemeljitelj, g. ravnatelj Andrej Praprotnik. Cena mu je za vse leto 3 gld. Toplo priporočamo ta prvi slovenski pedagoški list, v katerem letos prof. Marn opisuje književne zasluge pokojnega dra. J. Bleiweisa. O tej priliki opozarjam svoje čitatelje na „Vrtec“, časopis s podobami za slovensko mladino. Ta v vsakem oziru izvrstni list izhaja po jeden pot na mesec ter stane po 2 gld. 60 kr. za vse leto.

Jurčičevi zbrani spisi začeli so se te dni tiskati v „Narodni Tiskarni“.

Odbor za Jurčičev spomenik razglaša danes v našem listu račun o nabranih novceh in stroških, kolikor jih je imel za spomenik. Novcev je bilo nabranih 1840 gld. 92 kr.; stroškov je imel odbor 814 gld. 12 kr. S prebitkom znašajočim 1026 gld. 80 kr. založili se bodo Jurčičevi zbrani spisi.

Sliko d. r. J. vit. Bleiweisa-Trsteniškega po portretu prof. Franketa v Kranji, v oljnato-barvenem tisku izdelano v Parizu, dal bode na svitlo meseca marca trgovca Peregrin Kajzel v Ljubljani. Podoba, 63 cm široka in 79 cm visoka, stala bode brez okvirja 4 gld. Ker se bode izdelalo samo gotovo število slik, prošeni so rodoljubi, da bi se že zdaj naročili nánjo pri g. Kajzelu.

,*Cvetje z vrtov sv. Frančiška*“ imenuje se list, katerega v mesečnih, po dve poli v veliki osmerki obsežnih zvezkih letos že tretje leto daje na svitlo P. Evstahij Ozimek, frančiškan na Kostanjevici blizu Gorice. Celoletna naročnina mu je — po 70 kr.! Ne omenjamo tega mesečnika, da bi ga priporočali, kajti ni mu treba nobenega priporočila, ker ima, kakor čujemo, že nad 5000 naročnikov! A omenjamo ga za tega delj, da bi slovenske jezikoslovce opozorili na „opazke, literarne, jezikoslovne in druge“, katere na zavitku tega časopisa objavlja prof. otec Stanislav Škrabec in katere so pisane tako korenito, da se jih je celo Jagičev „Archiv“ že nekaterekrati spominal. Posebnega pozora vredne zdé se nam razprave o naglaševanji velevnega naklona v naši slovenščini, o besedah z dvema poudarjenima zlogoma, o hijatu v naši poeziji, o naglasnih in drugih diakritičnih znamenjih v znanstveni pisavi naše slovenščine, o jambih in trohejih v naši poeziji, o svojilih zajmkah in še o nekaterih drugih manjših gramatikalnih in etimologiških stvareh.

Iz Zagreba se nam piše 18. januvarja: Hrvatska književnost lepo napreduje; zdaj izhajajo štirje leposlovni listi in sicer: „Vienac“, — „Hrvatska Vila“, — „Slovinač“, in „Hrvatski zabavnik“. — „Vienac“ je najimenitnejši list, ker so se zdaj v njem zopet oglasili: otec hrvatske metrike Ivan Trnski in najboljši stilist Josip Miškatović. — Trnski izdaje zdaj tudi zbrane svoje spise, katere vsem Slovencem, hrvatskega jezika zmožnim, toplo priporočamo. Prva knjiga izšla je te dni ter velja 80 kr. Vseh knjig bude baje deset. — Fr. Š. Kuhač izdal je zadnja dva zvezka četrte knjige jugoslovanskih narodnih popevk. Gospod Kuhač izdal bode še peto knjigo monumentalne te zbirke, za katero je skoro vse svoje premoženje potrošil. Koliko naročnikov ima njegova zbirka v Slovencih?! — *Slavische Volkslieder aus dem Süden. Gesammelt von Fr. Š. Kuhač. Uebersetzt von Georg Graf Jellačić.* Cena 60 kr. To knjižico moramo vsem onim prav toplo priporočati, ki niso hrvatskega jezika zmožni, kajti prevod je izvrsten; jezik je tako lep in verzi dovršeni. — *Jelkin bosiljak*, izvirna pripoviest Jenia Sisolskoga. Cena 80 kr. — Na dobroškijem razvalinam, pripoviest M. Vodopića. *Ponatis iz „Slovinka“.* Cena 1 gld. — *Prvo uždarje rodu: Pjesme Miloljuba Zagorskoga (I. Čebular).* Cena 40 kr. Pesni svedočijo o gospoda zlagatelja lepem talentu, ali — jako mlad je še! — *Občina Družbovac i njezini usrečitelji* ili primjeri, kako se može ukresati, uzgojiti, učvrstiti i razširiti sviest narodu i živo pregnuče za napredkom, ako se hrani vidljivimi djeli iskrenih rodoljuba. Napisao I. Stepanek. Nagradila je to delo „Matica Hrvatska“. Cena 70 kr. Jednakò delo je tudi nam Slovencem krvava potreba; naj bi se slovensko društvo za Štirško zatò pobrinilo! — *Gjuro Deželić* spisal je „*Obučevnik za dobrovoljne vatrogasce*“. Cena 2 for. —

Znanstveni književnosti v Hrvatih je središče jugoslovanska akademija. V soji matematično-prirodoslovnega odseka v 4. dan t. m. čital je pravi član vseuč. prof. dr. Karlo Zahradnik „o krivuljah te vlastitosti, da je udaljenost koje god tangentne njezine od neke čvrste točke stanovitom funkcijom njezinoga smjera“, a vseuč. prof. dr. G. Janeček kot gost „o opredjivanju atomne težine iz specifične topline“. — Pravi član vseuč. prof. dr. Gj. Pilar izročil je odsek u dve razpravi in sicer dr. M. Kišpatičevo o „Trahith Fruške gore“ in M. Sekulićevo „O ledenoj dobi sjeverne polutke“. — V seji zgodovinsko-jezikoslovnega odseka v 18. dan t. m. čital je vseuč. prof. dr. F. Maixner kot gost razpravo: „Izvori razgovorom pastirskim u Katančićevih fructus auctum nales“, a izročila se je odsek razprava dop. člana prof. L. Zoreta: „Gradja za ocjenu Gundulićeve Arijadne“. — Vse te razprave se bodo tiskale v „Radu“. — *Kroatische Revue. Herausgegeben von Dr. Ivan Bojničić.* Zakaj se ne imenuje časnik „Südslavische Revue“, nam ni znano. Članek „Der slovenische Lyriker X. und seine Vorgänger“ pisal bi se bil lehko bolje in temeljitej. — M. M.

France Preširen. Napisao dr. Fr. Celestin. S Preširnovom slikom. Preštampano iz „Vienca“ god. 1881. U Zagrebu. Nakladom piščevom. Tiskare Dioničke Tiskare 1882, v 8^{ki}, 75 str. Knjižica obseza najprej natančen, po vseh dosedanjih virih vestno sestavljen životopis Preširnov, a potem pregled in oceno vseh posameznih pesnišnj njegovih. Prvi del nas je od konca do kraja jako zanimal, v